

2. 1. 2015

ID: 96577

Jednání ve shodě

Právní osoba, již svědčí vyvratitelná domněnka jednání ve shodě podle § 66b odst. 2 písm. a) obch. zák., nemůže být současně cílovou společností, vůči níž má jednání ve shodě směřovat.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 2751/2012, ze dne 30.9.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci navrhovatelů a) Ing. J. S., b) Ing. M. N., c) Ing. B. H., d) Ing. V. R. a e) Ing. L. V., za účasti 1) Ing. I. P. H., CSc., všech zastoupených Mgr. Ing. A.T., advokátem, se sídlem v B., a 2) LIGNA a. s., se sídlem v P., zastoupené prof. JUDr. J.D., advokátem, se sídlem v P., o jmenování znalce k přezkoumání zprávy o vztazích mezi propojenými osobami, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 2 Nc 4810/2010, o dovolání navrhovatelů proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 18. ledna 2012, č. j. 14 Cmo 446/2010-79, tak, že usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 18. ledna 2012, č. j. 14 Cmo 446/2010-79, se ruší a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Městský soud v Praze usnesením ze dne 25. června 2010, č. j. 2 Nc 4810/2010-42, jmenoval Ing. I. P. H., CSc., znalkyní k přezkoumání zprávy o vztazích mezi ovládající a ovládanou osobou a vztazích mezi ostatními osobami ovládanými stejnou ovládající osobou („propojené osoby“) společnosti LIGNA a. s. za rok 2008 (dále jen „zpráva o vztazích“) [výrok I.], znalkyni uložil, aby tuto zprávu přezkoumala [výrok II.], společnosti LIGNA a. s. uložil poskytnout znalkyni veškerou potřebnou součinnost [výrok III.] a rozhodl o nákladech řízení [výrok IV.].

K odvolání společnosti LIGNA a. s. (dále též jen „společnost“) Vrchní soud v Praze v záhlaví označeným usnesením změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že návrh na jmenování znalce pro přezkoumání zprávy o vztazích zamítl, a rozhodl o nákladech odvolacího řízení.

Vyšel přitom z toho, že:

- 1) Zpráva o vztazích uvádí jako ovládající osobu toliko P. M., BBA.
- 2) P. M., BBA, Ing. M. M., M. M., JUDr. R. B. a Ing. M. M. jsou akcionáři společnosti disponující podle prezenční listiny z valné hromady konané dne 10. června 2008 40.499 hlasy z celkového počtu 60.000 hlasů (z toho P. M., BBA vlastní více než 50 % akcií společnosti) a zároveň jsou členy představenstva společnosti.
- 3) P. M., BBA, Ing. M. M. a M. M. jsou „blízcí příbuzní“.
- 4) V žádné ze 12 obchodních společností označených navrhovateli [1. Soukenická s. r. o.; GAMES WORLD spol. s r. o.; SVĚTOZOR, s. r. o.; Pragocork, spol. s r. o. (od 6. ledna 2011 Pragocork, spol. s r. o. v likvidaci); SIFON s. r. o.; AMIZ, spol. s r. o. (od 26. července 2008 AMIZ, spol. s r. o., v likvidaci); Klub Stolních Her, spol. s r. o. (od 24. března 2009 Z. R. DOMOV, s. r. o.); baba-osada bydlení s. r. o. (od 20. října 2008 NÁRODNÍ PIVOVAR s. r. o.); Františkánská zahrada s. r. o. (od 20. prosince 2013 Františkánská zahrada s. r. o. v likvidaci); baba s. r. o.; VÁCLAVSKÁ TRAMVAJ s. r. o.; KULŠTRUNK spol. s r. o.] neměl P. M., BBA, v roce 2008 více než 50% obchodní podíl a spolu s ním dalšími společníky v těchto společnostech byly osoby odlišné od Ing. M. M. a M. M.

Na tomto základě odvolací soud uzavřel, že členové představenstva P. M., BBA, Ing. M. M., M. M., JUDr. R. B. a Ing. M. M. nejsou osobami jednajícími ve shodě se společností ve smyslu § 66b odst. 2

písm. a) zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), neboť společnost nemůže prosazovat vliv na řízení nebo provozování vlastního podniku. Toto ustanovení dopadá na případy jednání v něm uvedených osob vůči třetím osobám - např. pokud by společnost LIGNA a. s. a zároveň členové jejího představenstva byli společníky jiné právnické osoby.

Dále odvolací soud uzavřel, že shora uvedené obchodní společnosti nejsou ve smyslu § 66a obch. zák. dalšími ovládanými společnostmi týmiž ovládajícími osobami jako společnost LIGNA a. s., neboť P. M., BBA, sám, ale ani s předpokládanými příbuznými Ing. M. M. a M. M., nejsou v těchto společnostech většinovými společníky.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podali navrhovatelé dovolání, odkazující co do jeho přípustnosti na § 237 odst. 1 písm. a) zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), dovozující jeho důvodnost z § 241a odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř.

Navrhovatelé odvolacímu soudu vytýkají, že sice vyšel z předpokladu, že P. M., BBA, Ing. M. M. a M. M. jsou blízcí příbuzní, proto i osoby blízké, avšak věc nesprávně právně posoudil, neboť zcela opomněl aplikovat zákonné domněnky dle § 66b odst. 3 písm. d) a § 66a odst. 4 obch. zák., podle kterých jsou tyto osoby osobami jednajícími ve shodě a ve vztahu ke společnosti (s přihlédnutím k jejich podílu v ní) osobami ovládajícími.

Odvolací soud tímto opomenutím zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci - nevypořádal se totiž s veškerou argumentací navrhovatelů, ani s jejich důkazními návrhy k tvrzení o „čilých vztazích o nemalém významu“ mezi osobami uvedenými v předchozím odstavci, neboť tyto důkazy odmítl provést „pro zjevnou nesouvislost s předmětem řízení“. Napadené rozhodnutí je nedostatečně odůvodněné, a tedy nepřezkoumatelné.

Dovolatelé navrhuji, aby dovolací soud zrušil napadené rozhodnutí odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Společnost LIGNA a. s. se ve vyjádření k dovolání ztotožnila se závěry odvolacího soudu včetně výkladu § 66b odst. 2 písm. a) obch. zák. a navrhla zamítnutí dovolání.

Dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a je i důvodné, byť argumentaci dovolatelů lze přisvědčit jen zčásti.

S ohledem na skutečnost, že je navrhováno jmenování znalce k přezkoumání zprávy o vztazích za rok 2008, je pro další úvahy Nejvyššího soudu rozhodné znění níže uvedených ustanovení obchodního zákoníku účinné v roce 2008, tedy naposledy ve znění zákona č. [296/2007](#) Sb.

Podle § 66b odst. 1 obch. zák. jednáním ve shodě je jednání dvou nebo více osob uskutečněné ve vzájemném srozumění s cílem nabýt nebo postoupit nebo vykonávat hlasovací práva v určité osobě nebo disponovat jimi za účelem prosazování společného vlivu na řízení nebo provozování podniku této osoby anebo volby statutárního orgánu nebo většiny jeho členů anebo většiny členů dozorčího orgánu této osoby nebo jiného ovlivnění chování této osoby.

Podle § 66b odst. 2 och. zák. není-li prokázán opak, má se za to, že osobami, jež jednají ve shodě podle odstavce 1 jsou

- a) právnická osoba a její statutární orgán nebo jeho člen, osoby v jejich přímé řídicí působnosti, člen dozorčího orgánu, likvidátor, insolvenční správce nebo nucený správce anebo jakýkoliv okruh těchto osob,
- b) ovládající osoba a jí ovládané osoby,
- c) osoby ovládané stejnou ovládající osobou, nebo

d) osoby tvořící koncern.

Podle § 66b odst. 3 och. zák. není-li prokázán opak, má se za to, že osobami, jež jednají ve shodě podle odstavce 1 jsou i

- a) společnost s ručením omezeným a její společníci nebo pouze její společníci,
- b) veřejná obchodní společnost a její společníci nebo pouze její společníci,
- c) komanditní společnost a komplementáři nebo pouze její komplementáři,
- d) osoby blízké,
- e) investiční společnost a jí obhospodařovaný investiční fond či penzijní fond nebo pouze jí obhospodařované fondy.

Ustanovení § 66b odst. 1 obch. zák. obecně definuje (pro oblast práva obchodních společností) jednání ve shodě. Naplní-li jednání dvou či více osob zde popsané znaky, půjde o jednání ve shodě ve smyslu citovaného ustanovení bez ohledu na to, které osoby takto jednají [srov. k tomu i důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. ledna 2011, sp. zn. 29 Cdo 3619/2009, uveřejněného pod číslem 106/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupného veřejnosti (stejně jako ostatní rozhodnutí Nejvyššího soudu přijatá po 1. lednu 2001) též na webových stránkách Nejvyššího soudu].

V § 66b odst. 2 a 3 obch. zák. jsou pak upraveny vyvratitelné právní domněnky jednání ve shodě, založené na „kvalifikovaných“ vztazích tam vypočtených osob, jež odůvodňují závěr, že jejich jednání (neprokážou-li dotčené osoby opak) naplňuje znaky jednání ve shodě ve smyslu § 66b odst. 1 obch. zák.

Domněnka formulovaná v § 66b odst. 2 písm. a) obch. zák. spatřuje takový kvalifikovaný vztah mezi právnickou osobou a tam vypočtenými ostatními osobami; vychází z předpokladu, že shoda zájmů právnické osoby a zde vypočtených ostatních osob povede k jejich jednání ve shodě ve vztahu k cílové společnosti [tedy ve vztahu ke třetí osobě odlišné od právnické osoby uvedené v § 66b odst. 2 písm. a) obch. zák.]. Jak správně uzavřel odvolací soud, citované ustanovení nezakládá domněnku jednání členů představenstva akciové společnosti ve shodě ve vztahu ke „své“ akciové společnosti. Jinými slovy právnická osoba, jíž svědčí vyvratitelná domněnka jednání ve shodě podle citovaného ustanovení, nemůže být současně cílovou společností, vůči níž má jednání ve shodě směřovat.

Promítnuto do poměrů projednávané věci to znamená, že z § 66b odst. 2 písm. a) obch. zák. nelze dovozovat vyvratitelnou domněnku jednání ve shodě členů představenstva společnosti LIGNA a. s. vůči této akciové společnosti.

Dovolání je však přesto důvodné.

Je tomu tak proto, že odvolací soud, vycházející z pouhého předpokladu „blízkého příbuzenství“ P. M., BBA, Ing. M. M. a M. M., opomněl posoudit, zda na tento jejich blíže nespecifikovaný příbuzenský vztah dopadá definice osob blízkých dle § 116 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“).

Pokud by tomu tak bylo, svědčila by těmto osobám domněnka jednání ve shodě dle § 66b odst. 3 písm. d) obch. zák. V takovém případě by bylo nezbytné aplikovat § 66b odst. 4 obch. zák., podle kterého osoby jednající ve shodě, které společně disponují většinou hlasovacích práv na určité osobě, jsou vždy ovládajícími osobami. Pak by ovšem byl výčet osob ovládajících společnost uvedený ve zprávě o vztazích neúplný, neboť podle zjištění odvolacího soudu je v ní uveden jako osoba ovládající společnost toliko P. M., BBA. V důsledku této neúplnosti pak není (nemusí být) ve zprávě uvedený úplný a správný výčet propojených osob.

Protože odvolací soud po právní stránce věc nesprávně posoudil, Nejvyšší soud usnesení odvolacího soudu podle § 243b odst. 2 věty za středníkem o. s. ř. zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta první o. s. ř.).

V dalším řízení odvolací soud zjistí, zda konkrétní příbuzenský vztah mezi P. M., BBA, Ing. M. M. a M. M. zakládá vztah osob blízkých ve smyslu § 116 obč. zák. Bude-li tomu tak, odvolací soud posoudí, zda jsou ve zprávě o vztazích správně uvedeny ovládající osoby a osoby propojené (§ 66a odst. 9 obch. zák.) a zda případné zjištěné nedostatky představují závažné důvody pro přezkoumání zprávy o vztazích dle § 182 odst. 3 obch. zák. (k tomu viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. března 2013, sp. zn. 29 Cdo 799/2012, jakož i další rozhodnutí, na něž Nejvyšší soud v jeho odůvodnění odkazuje).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Mzda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oddlužení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Význam řízení](#)
- [Vzájemné plnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Věcná příslušnost](#)